

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Igazságügyi Felügyeleti Főosztály

Iktatószám: XX-IFFO/2800/ 2 /2019.

Vig Marianna asszony részére,

kmt+request-13474-609e9883@kimittud.org

Tisztelt Vig Marianna Asszony!

„Közérdekűadat Közérdekű adat igénylés - Kábítószer fogyasztás/függőség Igazságügyi szakértő általi vizsgálata” tárgyú, 2019. október 27. napján kelt, elektronikus úton megküldött megkeresésével kapcsolatban – az Ön által feltett kérdéseket is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom.

- 1.) *Igazságügyi klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus vagy addiktológiai szakvizsgával rendelkező Igazságügyi pszichiáter/elmeorvos szakértő alkalmas a kábítószerfogyasztás/függőség vizsgálatára?*
- 2.) *Rorschach teszt és/vagy MMPI teszt alkalmas-e az alkohol-, és droghasználat/függőség okozta személyiség torzulás kimutatására?*
- 3.) *Ha pszichológiai tesztekkel nem mutatható ki az alkalomszerű alkohol-, és drogfogyasztás eredményeként személyiségtorzulás, akkor elmeorvos szakértői módszerekkel megállapítható-e fogyasztás/függőség, lehet-e következtetni alkalmi fogyasztásra?*
- 4.) *A marihuána fogyasztás/függőség kimutatható vizeletmintából az elrendelés és a mintavétel közötti időszakban?*
- 5.) *Vizelet teszt elrendelése és a mintavétel között mennyi idő telhet el, van határidőre vonatkozó szabályozás?*

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1) bekezdése alapján „az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse”.

Tájékoztatom, hogy az Ön által feltett kérdések nem az Igazságügyi Minisztérium, mint igazságügyi szakértői névjegyzéket vezető hatóság kezelésében lévő közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokra vonatkoznak, hanem jogszabályok értelmezéséről, azok szakmai tartalmáról kért tájékoztatást. Ezzel kapcsolatosan engedje meg, hogy felhívjam a figyelmét arra, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára tekintettel az Igazságügyi Minisztériumnak a jogszabályok értelmezése tárgyában kiadott állásfoglalásai nem kötelező erejűek, hanem tájékoztató jellegűek, azok az egyedi ügyben eljáró bíróságokat, hatóságokat, illetve a szakértőket nem kötik.

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 3. § (1) bekezdése alapján **„az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel, a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést, és segítse a tényállás megállapítását.”** A Szaktv. 3. § (3) bekezdése szerint továbbá **„az igazságügyi szakértő a tevékenységét e törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával, legjobb tudása szerint köteles végezni”**.

A Minisztérium névjegyzéket vezető hatóságként az egyes szakértők esetében azt vizsgálhatja, hogy megfelelnek-e a névjegyzékbe vétel feltételeinek, nem áll-e fenn velük szemben kizáró ok, valamint, hogy a szakértők eleget tettek-e a hatósági kirendeléseknek. **A Minisztérium hatásköre azonban nem terjed ki folyamatban lévő ügyekben az egyes szakértői kirendelések megfelelésének vizsgálatára.**

A megfelelő szakértő kiválasztása elsődlegesen a szakértőt kirendelő hatóság feladata. Az adott szakterületen tevékenykedő igazságügyi szakértőhöz intézett kérdések konkrét megfogalmazása is a kirendelő hatóság/bíróság vagy a megbízó hatáskörébe tartozik. **Az eljárással érintett feleknek pedig az adott hatósági/bírósági eljárás során van lehetőségük van arra, hogy a kirendeléssel és a szakvéleménnyel kapcsolatos kifogásaikat előterjesszék.**

Tájékoztatom továbbá, hogy az igazságügyi szakértő igazságügyi szakértői tevékenység végzésére való jogosultságának terjedelmét a bejegyzett szakterülete adja. Igazságügyi szakértőként egy adott szakterületen – a Szaktv.-ben meghatározott kivételekkel – az járhat el, aki az arra vonatkozó szakterületen bejegyzésre került az Igazságügyi Minisztérium által vezetett igazságügyi szakértői névjegyzékbe.

A Szaktv.-ben meghatározott szabályok mellett *az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről* szóló **9/2006. (II. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: Iszr.) tartalmazza az igazságügyi szakértői szakterületek felsorolását, valamint az egyes igazságügyi szakértői szakterületekre való bejegyzés különös feltételeit.**

Az igazságügyi szakértők működését – a szakterület ágazati jogszabályainak rendelkezései, továbbá nem jogszabályi szinten rögzített szabályzó mellett – *az igazságügyi szakértői működésről* szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet (a továbbiakban: Működési rendelet) szabályozza. A Működési rendelet I. fejezetében (ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK) általános jelleggel kerülnek megfogalmazásra az igazságügyi szakértői működés szabályai. **A Működési rendelet II. fejezetében (AZ EGYES VIZSGÁLATOKRA VONATKOZÓ ELTÉRŐ SZABÁLYOK)** ugyanakkor részletesen, de nem kimerítő jellegűen **meghatározásra kerülnek olyan tipikus, egyes szakterülethez kapcsolódó szakkérdések, melyek esetében az adott szakterületen tevékenykedő igazságügyi szakértői vizsgálat alkalmazására kell sort keríteni, a hivatkozott bírósági eljárásban felmerült szakkérdések azonban a Működési rendeletben nem kerülnek felsorolásra.** Amennyiben a szakkérdést a Működési rendelet II. fejezete tartalmazza, abban az esetben az adott szakterületen tevékenykedő igazságügyi szakértői vizsgálatot kell lefolytatnia erre az igazságügyi szakterületre bejegyzett szakértőnek, míg ilyen vizsgálat lefolytatására más szakterületre bejegyzett szakértő nem jogosult. A Működési rendelet általános jelleggel mondja tehát ki, hogy az adott szakterületen tevékenykedő igazságügyi szakértő a szakértői névjegyzékben történt bejegyzésének ideje alatt milyen, a szakterülethez kapcsolódó szakkérdések megválaszolására jogosult.

A Működési rendelet II. számú fejezete az igazságügyi orvostani, az elmeállapot orvosszakértői vizsgálatára, továbbá a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatra vonatkozóan is tartalmaz részletszabályokat.

A Működési rendelet 16/A. § (1) bekezdés c) pontja értelmében, ha a szakkérdés a 21. § (1) és (2) bekezdésben foglaltak megítélésére irányul, igazságügyi orvostani szakértői vizsgálatot kell végezni. A Működési rendelet 16/A. § (4) bekezdése szerint az (1) bekezdésben megjelölt szakkérdések esetében az igazságügyi orvostani szakértői vizsgálat elvégzése mellett más, az esetlegesen felmerülő és igazságügyi orvostani vizsgálatokkal meg nem válaszolható klinikai szakkérdésnek megfelelő szakértői vizsgálatnak is helye van. A Működési rendelet 16/A. § (4) bekezdése szerint továbbá a (4) bekezdésben megjelölt klinikai szakkérdés vizsgálatát - a kirendelő rendelkezésének megfelelően - szakkonzultáns is elvégezheti.

A Működési rendelet 21. §-a rendelkezik az alkohol, kábítószer, pszichotróp anyag és más bódulatkeltő szer okozta befolyásoltság vizsgálatának szabályairól. A Működési rendelet 21. § (1) bekezdése alapján vérnek, vizeletnek vagy egyéb biológiai anyagnak alkohol, kábítószer, pszichotróp anyag vagy más bódulatkeltő szer tartalmára irányuló vizsgálata során a szakértőnek értékelnie kell, hogy a vizsgálat alá vont személy a mintavételt megelőzően mely időpontban fogyasztott alkoholt, kábítószert, pszichotróp anyagot vagy más bódulatkeltő szert. A Működési rendelet 21. § (2) bekezdése szerint alkohol, kábítószer, pszichotróp anyag vagy más bódulatkeltő szer fogyasztásának megállapítása esetén a szakértő – a laboratóriumi vizsgálati eredményre figyelemmel – valószínűsíti, hogy a vizsgálat alá vont személy meghatározott időpontban befolyásoltság – alkohol esetében milyen fokú befolyásoltság – állapotában lehetett. A Működési rendelet 21. §-a értelmében továbbá a szakértői vizsgálatra a Működési rendelet 5. §¹ rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a vizsgálati minta megváltozásával vagy megsemmisülésével járó vizsgálat előtt a minta jellemző adatait nem kell jegyzőkönyvbe foglalni és a vizsgálat elvégzéséhez a kirendelő szerv előzetes írásbeli hozzájárulása nem szükséges. A szakértő a vizsgálat után megmaradó mintát ellenőrzésre alkalmas módon hat hónapig megőrzi. A szakvéleményben a vizsgálati eredményeket számszerűen is fel kell tüntetni.

A Működési rendelet az elmeállapot orvosszakértői vizsgálatáról a következők szerint rendelkezik. A Működési rendelet 17. § (1) bekezdése szerint, ha büntetőeljárásban elmeállapot orvosszakértői vizsgálatára kerül sor, a vizsgálatot végző szakértők közül az egyiknek igazságügyi pszichiátria (igazságügyi elmeorvostan), a másiknak pedig igazságügyi orvostan vagy igazságügyi pszichiátria (igazságügyi elmeorvostan) képesítéssel kell rendelkeznie. A Működési rendelet 17. § (2) bekezdése szerint továbbá ha a szakkérdés annak megállapítására irányul, hogy a terhelt a) a cselekményt az elmeműködés olyan kóros állapotában követte-e el, amely őt képtelenné tette a cselekmény következményeinek felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék vagy

¹ 5. § (1) A szakértőnek a rendelkezésére bocsátott vizsgálati tárgyat lehetőség szerint eredeti állapotát megőrizve, roncsolásmentes és utólag rekonstruálható módon kell megvizsgálnia.

(2) Ha a vizsgálat során az (1) bekezdésben foglaltak nem biztosíthatók és a vizsgált tárgy megváltozik vagy megsemmisül, annak egy részét lehetőleg az eredeti állapotban úgy kell megőrizni, hogy az azonosság, illetve a származás megállapítható legyen.

(3) Ha a vizsgálatot a (2) bekezdésben foglaltak szerint nem lehet elvégezni, a tárgy megváltozásával vagy megsemmisülésével járó vizsgálat előtt a tárgy jellemző adatait jegyzőkönyvbe kell foglalni, és a tárgyról szükség esetén fénykép- vagy videofelvételt kell készíteni, illetve azt más, a későbbi azonosításra alkalmas módon kell rögzíteni. A papír alapú fényképet, illetve a videofelvételt a szakvéleményhez csatolni kell.

(4) A (2) és (3) bekezdésben foglalt esetben a vizsgálat elvégzéséhez a szakértő köteles beszerezni a kirendelő szerv vagy megbízó előzetes írásbeli hozzájárulását. A szakvélemény előterjesztésére meghatározott határidőbe nem számít be a szakértő jelzése és a kirendelő szerv vagy megbízó írásbeli válasza között eltelt idő.

b) elmeműködésének kóros állapota csupán korlátozta-e a cselekmény következményeinek felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék, a terhelt elmeállapotának orvosszakértői vizsgálatát kell lefolytatni, amelynek során a szakértő értékeli azt is, hogy a terhelt elmeállapotánál fogva tartani kell-e attól, hogy újabb bűncselekményt fog elkövetni.

A Működési rendelet 18. § (1) bekezdése alapján, ha **polgári eljárásban** elmeállapot orvosszakértői vizsgálatára kerül sor, a vizsgálatot végző szakértőnek igazságügyi pszichiátria (igazságügyi elmeorvostan) képesítéssel kell rendelkeznie. A Működési rendelet 18. § (2) bekezdése alapján továbbá ha a szakkérdés annak megállapítására irányul, hogy a vizsgált személynek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége mentális zavara miatt

a) meghatározott ügycsoportok vonatkozásában tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent vagy

b) tartósan teljes mértékben hiányzik,

elmeállapotának orvosszakértői vizsgálatát kell elvégezni.

A klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatra vonatkozó részletszabályokat a Működési rendelet 20.-20/B. §-ai rögzítik. A Működési rendelet 20. § (1) bekezdése alapján, ha a szakkérdés

a) az egészséges és az egészségestől eltérő, valamint a normán belüli és a normáltól eltérő mentális működés és személyiségvonások,

b) a speciális feladatok megoldására előnyös, illetve hátrányos személyiségvonások, képességnormák,

c) az élménybeszámolók háttérét képező lélektani folyamatok,

d) a magatartás problémák háttérében álló pszichés tényezők,

e) a pszichotraumatikus élmények következményeinek,

f) a nevelési hatások,

g) a gyermek direkt befolyásolásának, vagy bántalmazásának, illetve

h) a konfliktusos családi működésnek a szülők vagy gyermek személyiségét érintő következményeinek

feltárására, leírására, megállapítására, tipizálására, kategorizálására, értékelésére, illetve kizárására irányul, klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatot kell lefolytatni.

A Működési rendelet 20. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben megjelölt szakkérdések esetében a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat mellett szükség esetén az esetlegesen felmerülő és **az (1) bekezdés szerinti vizsgálattal meg nem válaszolható klinikai szakkérdésnek megfelelő orvosszakértői vizsgálatnak is helye van.** A Működési rendelet 20. § (3) bekezdése szerint továbbá a (2) bekezdés szerinti klinikai szakkérdés vizsgálatát szakkonzultáns is elvégezheti. Szakkonzultánsként csak az járhat el, aki az adott szakkérdésnek megfelelő szakvizsgálattal rendelkezik és e szakvizsgálata tekintetében az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában szerepel.

A Működési rendelet 20/A. § (1) bekezdése értelmében klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat során a szakértő kizárólag a kirendelésben megjelölt személyt vagy személyeket és a közöttük fennálló, a kirendelés teljesítése szempontjából releváns kapcsolatot vizsgálja. A Működési rendelet 20/A. § (2) bekezdése szerint klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat során a szakértő a kirendelőtől kapott, az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló törvény alapján általa beszerzett, valamint a vizsgálata során keletkezett adatok alapján készíti el a szakvéleményét. A kirendelő eltérő rendelkezése hiányában a szakértő az egészségügyi dokumentációkat a vizsgált személytől vagy az eljárásban szereplő más személytől is beszerezheti. A szakértő véleményében

kitér arra is, hogy az egészségügyi dokumentációkat honnan szerezte be, valamint arra is, ha azok beszerzése valamilyen okból sikertelen volt.

A Működési rendelet nem határozza meg a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat során alkalmazandó konkrét vizsgálati eljárásokat, hanem a szakértő választására bízta annak megválasztását. A Működési rendelet 20/B. § (1) bekezdése értelmében a szakértő a vizsgálat során egyidejűleg több vizsgálati módszert alkalmaz. A kirendelésben szereplő szakkérdésnek megfelelő vizsgálati eljárásokat a szakértő választja meg. A Működési rendelet 20/B. § (2) bekezdése szerint a vizsgálat része a viselkedés megfigyelése és a szakértő által irányított tematikus kikérdezés. A szakértő kizárólag olyan eljárásokat alkalmazhat, amelyek a pszichodiagnosztikában elismertek és/vagy a gyakorlatban objektív viszonyítási kritériumokkal rendelkeznek, alkalmasak a vizsgált személy vagy személyek vonatkozásában a kirendelő számára releváns információt nyújtani. A Működési rendelet 20/B. § (3) bekezdése alapján a szakértő a személyiség vizsgálata esetén projektív vizsgálatokat vagy többfaktoros, validitási skálákkal bíró tesztek alkalmaz.

Fentiek alapján az alkohol-, és droghasználat/függőség vizsgálata tekintetében a konkrét szakkérdéstől függően nem tartom kizártnak azt, hogy igazságügyi orvostani vizsgálatra, elmeállapot orvosszakértői vizsgálatára, vagy a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatra, illetve ezek párhuzamos lefolytatására is sor kerüljön.

Fentiekén túl az igazságügyi szakértők munkáját a megfelelő vizsgálati módszer kiválasztásában az adott szakterület vonatkozásában létező szakértői módszertani levelek is segíthetik. A Szaktv. 47. § (4) bekezdés f) pontja alapján ugyanis az igazságügyi szakértő által készített szakvéleménynek tartalmaznia kell – többek között – a vizsgálat módszerének rövid ismertetését, valamint a módszertani levélre történő utalást, illetve a módszertani levélben foglaltaktól történő eltérés esetén ennek indokait is. **A szakvélemény elkészítése során eszerint az igazságügyi szakértőknek a jogszabályokban foglaltakon túl figyelembe kell venni az adott szakterületre vonatkozó módszertani levélben foglaltakat is, és az abban megjelölt vizsgálati módszereket (pl.: Rorschach teszt, MMPI teszt, stb.) kell alkalmazni, vagy az azoktól való eltérést meg kell indokolni.**

Módszertani levelek kiadására elsősorban a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnöksége jogosult, azonban a Szaktv. 89. § (7) bekezdése alapján „az elnökség nem adhat ki módszertani levelet olyan szakterületen, amelyen az egészségügyért felelős miniszter vagy annak irányítása, felügyelete alatt működő szervezet külön jogszabály alapján módszertani levél kiadására jogosult”. A vizsgálati és terápiás eljárási rendek kidolgozásának, szerkesztésének, valamint az ezeket érintő szakmai egyeztetések lefolytatásának egységes szabályairól szóló 18/2013. (III. 5.) EMMI rendelet 6. § (1) bekezdés a) pontja alapján pedig **„az egészségügyi szakmai irányelv kidolgozásának kezdeményezésére az egészségügyért felelős miniszter jogosult”.** A vizsgálati és terápiás eljárási rendek kidolgozásának, szerkesztésének, valamint az ezeket érintő szakmai egyeztetések lefolytatásának egységes szabályairól szóló 18/2013. (III. 5.) EMMI rendelet 6. § (1) bekezdés a) pontja alapján pedig **„az egészségügyi szakmai irányelv kidolgozásának kezdeményezésére az egészségügyért felelős miniszter jogosult”.**

Mindezek alapján az igazságügyi szakértőkre vonatkozó egészségügyi módszertani levelek kidolgozására az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) jogosult, ezért az alkohol-, és droghasználat/függőség igazságügyi szakértői vizsgálata tekintetében irányadó és hatályos módszertani levelek, és az Ön által említett vizsgálati módszerek igazságügyi szakértés során való alkalmazhatóságát illetően az EMMI álláspontját tartom irányadónak. Erre való tekintettel a kérdések megválaszolása és az azokkal kapcsolatos hatályos módszertani útmutatók megküldése érdekében javasolom, hogy forduljon az Emberi Erőforrások Minisztériumához.

Fentiekén túl felhívom szíves figyelmét, hogy a Szaktv. 45. § (4) bekezdés b) pontja úgy rendelkezik, hogy a „szakértő köteles a tudomására jutásától számított öt napon belül közölni a kirendelő hatósággal, ha a feltett kérdések megválaszolása egészben vagy részben nem tartozik azon szakismeretei körébe, amelyekben a szakértő a rá irányadó szabályok szerint jogosult eljárni”. Az igazságügyi szakértő felelősségi körébe tartozik tehát annak felismerése, hogy a feltett kérdések megválaszolásával egészben vagy részben túlerjeszkedik-e a kompetenciakörén. Amennyiben a szakértő mégis eljár a szakkérdés megválaszolásában, úgy kompetenciátüllépést valósíthat meg. Ez utóbbi esetén az igazságügyi szakértő fegyelmi eljárás alá vonható, mert a Szaktv. 93. § (1) bekezdése szerint fegyelmi vétséget követ el az az igazságügyi szakértő, aki az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységére vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok, kamarai szabályzatok – ide nem értve az igazságügyi szakértők etikai kódexét – és határozatok rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanul megszegi. A Szaktv. 2. § 10. pontja szerint továbbá kompetenciavétség az a fegyelmi vétség, amelyet az igazságügyi szakértő az Iszr.-ben meghatározott rendelkezések megszegésével követ el. A fegyelmi eljárás során azonban kizárólag a hatóságok eljárása során mellőzött szakvélemény vizsgálható szakmai szempontból. A Szaktv. 93. § (5) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy a fegyelmi eljárás során szakmai szempontból nem vizsgálható az a szakvélemény, amelyet a hatóság jogerős határozatának meghozatala során elfogadott.

Jogorvoslati tájékoztató

A közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása vagy a teljesítésre nyitva álló (illetve a meghosszabbított) határidő eredménytelen eltelte esetén, valamint – ha a költségtérítést nem fizette meg – a másolat készítéséért megállapított költségtérítés összegének felülvizsgálata érdekében a Fővárosi Törvényszéken (1363 Budapest, Pf. 16 - 1055 Budapest, Markó utca 27.) keresettel élhet.

A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatos jogsértés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.) is fordulhat.

A pert az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított harminc napon belül kell megindítani. Ha az igény elutasítása, nem teljesítése vagy a másolat készítéséért megállapított költségtérítés összege miatt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál bejelentést tesz, a pert a bejelentés érdemi vizsgálatának elutasításáról, a vizsgálat megszüntetéséről, vagy lezárásáról, továbbá az adatkezelő jogsérelem orvoslására, illetve annak közvetlen veszélye megszüntetésére történő felszólítása eredményéről szóló értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül lehet megindítani.

Felhívom szíves figyelmét, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára tekintettel az Igazságügyi Minisztériumnak a jogszabályok értelmezése tárgyában kiadott állásfoglalásai nem kötelező erejűek, hanem tájékoztató jellegűek, azok az egyedi ügyben eljáró bíróságokat, hatóságokat, illetve a szakértőket nem kötik.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2019. november 25.

dr. Sembery-Sugár Hajnalka
főosztályvezető

